

Jak psát absolventskou práci?

(verze září 2024)

Obsah:

I. Čím začít? – aneb obecné pokyny pro zpracování absolventské práce	3
II. Předepsané náležitosti a struktura absolventské práce	5
III. Jak psát jednotlivé kapitoly	8
1. Jak psát kapitolu „ÚVOD“	8
2. Jak psát kapitolu „LITERÁRNÍ PŘEHLED“	8
3. Jak psát kapitolu „METODIKA PRÁCE“	9
4. Jak psát kapitolu „VÝSLEDKY ŠETŘENÍ“	10
5. Jak psát kapitolu „DISKUZE“	11
6. Jak psát kapitolu „ZÁVĚR“	11
7. Jak psát kapitolu „ANOTACE“	11
8. Jak psát „PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY“	11
9. Kapitola „PŘÍLOHY“	14

Tento textu vznikl proto, aby studentům (všude, kde je v následujícím textu uvedeno „student“, rozumí se tím student i studentka) vyšší odborné školy lesnické, která je organizační součástí *Vyšší odborné školy lesnické a Střední lesnické školy Bedřicha Schwarzenberga Písek, Lesnická 55* (toto je celý název školy, dále jen „škola“), podrobně a názorně vysvětlil požadavky na odbornou úroveň, logickou strukturu a formální úpravu absolventské práce, které škola vyžaduje.

I. Čím začít? – aneb obecné pokyny pro zpracování absolventské práce

1.1 Témata absolventských prací se zadávají studentům druhého ročníku vyšší odborné školy lesnické bezprostředně po skončení zimního zkouškového období (tj. u denního studia již v průběhu měsíce února, u dálkového studia podle rozpisu konzultací).

1.2 Každý student může uplatnit svůj vlastní návrh tématu, a to z problematiky pěstování lesů, ochrany lesa, těžby a dopravy dříví, nebo ekonomiky lesního hospodářství, popřípadě téma, uplatňující průřezově problematiku více předmětů (*z jiných okruhů problematiky lze téma zvolit jen výjimečně, zejména v případech odůvodněných společenskou objednávkou*). Nemá-li student vlastní návrh tématu, vybere si téma ze seznamu nabídnutého školou. Zadané téma absolventské práce student převezme písemně – zadávacím listem (*obsahuje její název a cíl – viz dále*).

Absolventská práce musí ukázat, že student je schopen se orientovat v zadaném tématu, dokáže srozumitelně definovat cíle, hypotézu, naměřit nebo zpracovat ucelený soubor dat a interpretovat naměřená data na základě údajů dostupných v literatuře.

Příklady:

- práce zaměřená na terénní sledování
- práce postavená na laboratorních pokusech
- kombinace terénního sledování a laboratorního "měření"
- kombinace výsledků získaných od vedoucího práce a vlastních měření ukazujících, že student zvládl použitou metodiku

1.3 Absolventskou práci student vypracuje samostatně. Své záměry a postup průběžně konzultuje s určeným učitelem – vedoucím absolventské práce. Má ale právo, podle potřeby, žádat konzultace i od ostatních učitelů školy (podle jejich odbornosti).

1.4 Absolventskou práci student odevzdá škole v průběhu 3. ročníku, a to nejpozději do konce měsíce dubna.

1.5 Absolventská práce bude škole předložena v podobě „elektronické publikace“ zpracované v jazyce českém textovým procesorem Word, na CD-ROM nosiči, a současně ve dvou výtiscích (pevná vazba – plátno), na svázaných listech papíru formátu

A4 popsaných **po obou stranách**, s výjimkou textu, který obsahuje obrázky (tam, kde stránka textu současně obsahuje obrázky, se povoluje nechat druhou stranu čistou, tj. list popsaný jen z jedné strany). Obvyklá úprava stránky strojopisu (tj. velikost písma 12 bodů, druh písma „Times New Roman“, zarovnání do bloku, 28-30 řádek na stránce, řádkování 1,5, na lichých stránkách levý okraj min. 2,5 cm a pravý min. 1,5 cm, na sudých stránkách opačně).

1.6 **Minimální** rozsah absolventské práce je 25 stran textu (mimo tabulky, grafy, obrazy a přílohy), **doporučený** rozsah pak 30-35 stran, a to včetně zadávacího listu, zařazeného jako první počítaný list textu (bez napsaného čísla), druhý list je čestné prohlášení (číslo strany už bude napsané) a na třetím listu začíná obsah (čísla stránek už budou psané na všech listech). Mezi druhý a třetí list může být vložené poděkování, pak se obsah posunuje na čtvrtou stránku.

1.7 K absolventské práci každý předloží ověření autentičnosti své práce ze stránek **www.odevzdej.cz**. Hranice shody pro uznání absolventské práce je **maximálně 25 %**.

1.8 Předložená absolventská práce bude posouzena určeným oponentem, který v jejím písemném posudku navrhne, co by student při obhajobě měl vysvětlit a zodpovědět. S připomínkami k absolventské práci bude student seznámen před její obhajobou při absolutoriu.

1.9 K obhajobě student připraví krátkou (tj. do délky 15 minut) a výstižnou prezentaci své absolventské práce, a to v programu MS PowerPoint.

1.10 Hodnocení práce navrhne po její obhajobě před komisí vedoucí práce.

1.11 Po obhajobě bude jeden výtisk absolventské práce studentovi vrácen, druhý uložen v knihovně informačního střediska školy. V podobě „elektronické publikace“ mohou být (se souhlasem autora) vybrané úspěšně obhájené práce později zveřejněny prostřednictvím internetu, na stránkách školy.

II. Předepsané náležitosti a struktura absolventské práce

Absolventská práce musí mít předepsané náležitosti (titulní list, zadávací list a obsah) a předepsanou formální strukturu.

A. Předepsané náležitosti jsou:

- ***desky a přebal desek*** – Desky popsané pouze na titulní straně (ne na hřbetu), nahoře celý název školy, uprostřed „ABSOLVENTSKÁ PRÁCE“, dole rok odevzdání a celé jméno (viz vzor).

Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická
škola Bedřicha Schwarzenberga Písek,
Lesnická 55, Písek

ABSOLVENTSKÁ PRÁCE

Rok

Jméno a příjmení

- **titulní list**

Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická škola Bedřicha Schwarzenberga Písek, Lesnická 55, Písek
Název absolventské práce Absolventská práce
Jméno a příjmení
Rok

- **zadávací list** – Jako stránka č. 1 absolventské práce se vloží zadávací list, který student převzal, číslo stránky nemusí být napsané.
- **čestné prohlášení** – Druhý list, kde bude už napsané číslo stránky 2, umístěné v dolní části stránky, podepsané.
- **poděkování** – Stránka č. 3, opět umístěné v dolní části stránky.
- **obsah práce** – Zařazuje se a očísluje jako čtvrtá stránka absolventské práce.

I. Předepsaná struktura absolventské práce je následující:

Po zařazení titulního listu, zadávacího listu, čestného prohlášení, poděkování a obsahu následuje vlastní text absolventské práce členěný do následujících kapitol.

Absolventská práce se formálně dělí na osm (v případě potřeby zařazení příloh na devět) kapitol, s tím, že každá uvedená kapitola může být podle skutečné potřeby dále podrobněji rozčleněna:

1. Úvod
2. Literární přehled
3. Metodika práce
4. Výsledky šetření
5. Diskuze
6. Závěr
7. Anotace
8. Přehled použité literatury
9. Přílohy

III. Jak psát jednotlivé kapitoly

1. Jak psát kapitolu „ÚVOD“

Tato kapitola slouží k uvedení čtenáře absolventské práce do problematiky v této práci řešené, tj. mající přímý vztah k tématu práce. Zpravidla je proto stručným popisem současného stavu. Není špatné, pokud autor nastíní možné mezioborové vazby.

V úvodu se odůvodní cíl práce, vycházející ze zadávacího listu.

Rozsah 1-2 strany.

2. Jak psát kapitolu „LITERÁRNÍ PŘEHLED“

Literární přehled obsahuje stručné a jasné definování předmětu zkoumání. Dává přehled o současném stavu problematiky. Na základě **dostupných dat** a **znalosti problematiky** kriticky **hodnotí** jaký je stav poznání (co je známo, na čem bude svůj výzkum stavět). Neměla by být pouhým seskupením různých údajů, ale měla by mít logický sled a návaznost. Na konci literárního přehledu má být **jasně formulovaná hypotéza**, která vyplývá ze zhodnocení dostupných literárních údajů.

Při zjišťování informací z různých informačních zdrojů student získává přehled o tématu v širších souvislostech – zejména se dozvídá, co je již k danému problému známo – a díky tomu si může, a určit co je pro jeho práci podstatné a co ne a připravit si pracovní plán.

Slovo „literární“ znamená, že všechny publikace budou v určitém logickém sledu provázané komentářem autora – nepůjde tedy jen o jejich soupis.

Všechny publikace zahrnuté do literárního přehledu musí být uvedeny v seznamu použité literatury (který je vždy na konci absolventské práce).

Citované a parafrázované části textu z použité literatury musí být identifikovatelné. K tomuto účelu slouží odkazy:

Odkaz je stručná informace vsunutá do textu nebo připojená jako poznámka, která slouží k **identifikaci citovaných dokumentů**. Norma uvádí několik způsobů, pro absolventskou práci je závazný tzv. harvardský systém, v němž je identifikačním údajem jméno autora, rok vydání publikace a číslo strany. Citovaný text se v absolventské práci vyznačí kurzivou.

Příklad:

Traduje se, že princip odvětvování protahováním přes nožovou hlavici byl inspirován Beloit Tree Harvesterem, který v „dávnověku“ těžebních strojů vyvétvoval strom nastojato před pokácením, protože tehdejší hydraulika neumožňovala bezpečnou manipulaci se stromem i s korunou. (Simanov, 2015, s. 77–78)

nebo

Simanov (2015, s. 77–78) s odkazem na tradované informace uvádí, že *princip odvětvování protahováním přes nožovou hlavici byl inspirován Beloit Tree Harvesterem, který v „dávnověku“ těžebních strojů vyvétvoval strom nastojato před pokácením, protože tehdejší hydraulika neumožňovala bezpečnou manipulaci se stromem i s korunou.*

Od citace je třeba odlišovat **parafrázi**, což je vlastními slovy interpretovaný cizí text. Na rozdíl od citace nebude vyznačená kurzivou, neboť je textem autora absolventské práce. Odkaz na původní, parafrázovaný text se však provede stejným způsobem.

Příklad:

Podle Simanova (2015, s. 77–78) lze počátky principu odvětvování protahováním přes nožovou hlavici hledat u harvestorů značky Beloit, které dokázaly vyvětňovat strom nastojato před pokácením.

3. Jak psát kapitolu „**METODIKA PRÁCE**“

Metodika práce obsahuje popis použitého materiálu a metod tak, aby bylo možno pokusy a měření přesně zopakovat.

Tato kapitola musí obsahovat:

- charakteristiku studovaného území (objektu),
- podmínky experimentu (přesný popis podmínek, za jakých pokus probíhal, použité pomůcky aj.),
- popis metod a postupů (včetně statistických metod zpracování výsledků), způsob ošetření vzorků.

Z pracovního plánu musí být jasné **kde, co, jak, čím** a **kdy** bude autor práce zjišťovat, jak bude svá zjištění zaznamenávat, zdali a jak je bude zjištěné údaje dále zpracovávat a podle jakých kritérií bude výsledky hodnotit.

- **Kde =**

- ve všech porostech lesního celku? - (a proč?), nebo
- ve vybraných „modelových“ porostech? - (a proč? – podle jakých hledisek budou vybrány?), nebo
- jen na jediném místě? - (a proč?) nebo
- na zkusných plochách? (a proč? – kolik bude zkusných ploch? - jak budou velké? - podle čeho budou rozmístěny? - jak budou vytyčovány?).

- **Co =**

- jaké veličiny budou zjišťovány?
- budou to veličiny prvotní (měřená data) nebo druhotné (vypočítávané z jiných)?

- **Jak =**

- budou hodnoty zjišťovaných veličin odhadová?
- nebo měřeny?

- přímo nebo nepřímo?
- s jakou přesností?
- *Čím* =
 - jakými pomůckami bude prováděno zjišťování nebo měření?
 - jak budou zjištěné údaje zaznamenávány (záznamový formulář)?
- *Kdy* =
 - budou údaje zjišťovány aktuálně?
 - nebo z evidencí zpětně? Z jakých evidencí?
 - za jak dlouhé období (po dobu trvání nějakého jevu, rok, decennium, obmýtlí porostu, atd.)?

Rozsah: 2-3 strany

4. Jak psát kapitulu „VÝSLEDKY ŠETŘENÍ“

Kapitola se píše v rozsahu úměrném charakteru problému a použitým metodám (náležejí sem i případné vlastní závažné poznatky, které byly zjištěny v souvislosti s vypracováním absolventské práce, i když nesouvisející bezprostředně s jejím cílem).

Lze uvést i poznatky zjištěné z literatury (např. LHP, údaje o přírodních podmínkách, apod.), pokud souvisejí s řešeným problémem a autor je sám nezjišťoval. Zde je nutno uvést zdroj dle pravidel citací.

Výsledky šetření přinášejí pouze informaci o vlastních naměřených datech, případně výsledky statistického zpracování dat. kromě popisu výsledků, data pokud možno přehledně uspořádat do grafů či tabulek. Neobsahují odkazy na literaturu. U číselných údajů se vždy uvádí jednotky! Vhodné jsou přepočty na srovnatelné přiměřené plochy, např. na 1 ha.

Veškeré tabulky, obrázky a grafy je nutné číslovat a popsat, v textu uvést odkazy např.: Výsledky měření na zkusné ploše I. – viz. tabulka č. 1

Tabulka č.1: Různá poškození na zkusné ploše I v linii 100 m

Dřevina	CS	Druhy poškození								VP BK	
		RH	NR	Nekr.	Červec	Spála	Mráz	TP TK	Ost.	počet	%
BK	16			2			3	1 3	1	10	62,5

5. Jak psát kapitulu „DISKUZE“

Diskuse by měla dát do vztahu výsledky s existujícími daty v literatuře a měla by zahrnovat logické dedukce a závěry plynoucí z naměřených dat. Doporučujeme, aby tato kapitola byla v přibližném rozsahu 1-2 strany, ale stejně jako u literárního přehledu je hlavním kritériem obsah.

6. Jak psát kapitulu „ZÁVĚR“

Stručně a jasně shrnuje, co bylo zjištěno a do jaké míry se podařilo splnit cíl práce. Autor může zhodnotit, co přináší jeho práce nového, případně shrnout návrhy na praktické využití výsledků. Rozsah: 1-2 strany

7. Jak psát kapitulu „ANOTACE“

Anotace musí být stručné shrnutí práce, jejího významu a hlavních zjištění. Maximální rozsah anotace je 100 slov a musí být jak v české, tak i anglické nebo německé verzi. Součástí anotace je výběr 5-6 klíčových slov.

8. Jak psát „PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY“

V přehledu použité literatury všechny citované práce musí být seřazeny abecedně podle příjmení autorů (více prací téhož autora seřaďte podle roku jejich publikování) dle ISO 690 (ČSN 010197), jejichž vzorové příklady jsou následující:

(Doporučený rozsah 10-20 položek)

a) Citace knihy

Příjmení a jméno autora (autorů). *Název knihy*. Vydání. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. Standardní identifikátor.

Příklad:

PETERKA, Zdeněk, JEDLIČKA, Jiří. Výroba hudebních nástrojů. 2. přepracované vydání Praha: SNTL, 1988. ISBN 80-76302-049-1.

b) Citace vícesvazkové knihy

Příjmení a jméno autora (autorů). *Společný název souboru*. Vydání. Místo publikování: Nakladatel, Datum vydání prvního - posledního svazku. Standardní identifikátor. Počet svazků.

Příklad:

KOLEKTIV. Lesnický naučný slovník. Praha: MZe, 1994-1995. ISBN 978-80-214-3939-9. 2 sv.

c) Citace článku z odborného časopisu

Příjmení a jméno autora (autorů). Název článku. *Název časopisu*. Rok vydání, Číslo časopisu, Číslo stránky, na které článek začíná. Standardní identifikátor.

Příklad:

BAGÁR, František. Jak dál s dřevokazem čárkovaným? *Lesnická práce*. 1998, č.4, s. 12. ISSN 0322-9254.

d) Citace příspěvku (referátu, článku) ve sborníku

Příjmení a jméno autora (autorů) příspěvku. Příjmení a jméno autora (autorů) sborníku. In: *Název sborníku*. Místo vydání: Vydavatel, Datum vydání, Rozsah stránek příspěvku. Standardní identifikátor.

Příklad:

VOJTĚCHOVSKÝ, Arnošt et al. Vliv emisí na vývoj lýkožrouta smrkového. In: *Lesní hospodářství v Beskydech*. Ostravice: Česká lesnická společnost, 1967, s. 41-56. ISBN 80-214-2601-2.

e) Citace normy

Značka a číslo normy. *Název normy*. Místo vydání normy: Vydavatel normy, Datum vydání normy. Počet stran. Třídící znak.

Příklad:

ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011. 40 s. Třídící znak 01 0197.

f) Citace zákona

VYDAVATEL. Název zákona. In: *Název sbírky*. Datum vydání, Částka, Stránkování. Dostupnost. Standardní identifikátor.

Příklad:

ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění některých zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388–5419. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/sb039-98.pdf>. ISSN 1211-1244.

g) Citace kvalifikační (diplomové, disertační, rigorózní, habilitační, nebo jiné podobné) práce

Jméno tvůrce. *Název: podnázev*. Vedlejší název [Druh nosiče]. Místo odevzdání práce, Datum odevzdání práce [Datum citování]. Dostupnost a přístup. Druh práce. Název instituce, kde byla práce napsána. Vedoucí kvalifikační práce.

Příklad:

KNOTEK, P. *Kultura jako péče o duši*. Praha, 1999. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky. Vedoucí diplomové práce Zdeněk Kratochvíl.

h) Pokud v absolventské práci budou se svolením vlastníka lesního majetku použita data a údaje z jeho lesního hospodářského plánu (LHP) nebo z oblastního plánu rozvoje lesů (OPRL), musí být v souladu s Autorským zákonem č. 35/1965 Sb. v platném znění seznam použité literatury zakončen doložkou

Datový podklad jméno zpracovatele LHP a jméno vlastníka dat a údajů.

Příklady:

Datový podklad ŠP Hůrka VOŠL a SLŠ Písek

Datový podklad ÚHÚL Brandýs n/L a MěÚ Rybníště

i) Bibliografické citace elektronických dokumentů

Jméno tvůrce. *Název: podnázev*. Vedlejší název [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Datum aktualizace/revize [Datum citování]. Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup.

• **Databáze**

Administrativní registr ekonomických subjektů (Ares) [databáze online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 1999.

Dostupné z: URL <<http://www.info.mfcr.cz/ares/ares.html>>. Databáze ekonomických subjektů v České republice.

- **Článek v elektronickém časopise**

CHURÁ, Marie. *Atlas roztahuje křídla*. Chip [online]. 2001, březen [cit. 19. března 2001].

Dostupné z: www: http://www.chip.cz/texty/2001_1/0319/alt.shtml

- **Článek v elektronickém sborníku z konference**

PAPÍK, Rudolf. *Zdroje šedé literatury a jejich strategický potenciál pro vědu a obchod*. In: Inforum2000. Praha, 23. – 25. května 2000 [online]. 2000 [cit. 19. března 2001].

Dostupné z: www: <http://www.inforum.cz/inforum2000/index.htm>.

- **www stránky**

Shemirami, Beau. Ready to print organizer [online]. 1997, poslední revize 20.1.1998 [cit.1999-12-05]. Dostupné z: <http://www.ilap.com/nsn/>

9. Kapitola „PŘÍLOHY“

– zařazujte, jen pokud jsou potřebné a není vhodné je zařadit do textu

- mapy

- rozsáhlejší tabulky

- fotografie